

JENNI MULTISILTA

KESÄ- kämpit

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Orava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Copyright © Jenni Multisilta ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonloushintaa kielletty.

ISBN 978-951-1-53728-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

Birgerille

Eteläinen Merenkurkku, 1.6.1986

Tämä on viimeinen kirje, jonka kirjoitan sinulle. Olen pitänyt sinusta kiinni liian kauan, ja muistosi uhkaa riistää minulta kaiken todellisen. En voi elää näin. Niinpä minun on tullut aika luopua sinusta.

Tänään purjehdin saarellemme vielä kerran. Aallokko oli kevyt, vene tuntui leijailevan sen yllä. Ajattelin ensimmäistä kahdenkeskistä retkeämme. Näytit minulle, kuinka viehe kiinnitetään siimaan omalla, erityisellä versiollasi Rapala-solmusta. Nojauduit ylitseni, asetit kätesi käteni päälle. Kiepautit siimaa siiman ympäri, ohjasit sen lenkkien ja silmukoiden läpi. Ihosi oli karhea omaani vasten, hengityksesi osui kaulaani.

Aivan lopussa teit kiepautuksen, jota en ollut aiemmin nähnyt. Sanoit, ettei solmu koskaan pettäisi, ettei saalis koskaan pääsis karkuun. Olit oikeassa. Käytän sitä vieläkin.

Sinä päivänä saimme elämäni suurimman ahvensaaliin ennätysajassa. Pieni paattimme ei olisi kantanut enempä, mutta olimme vielä kaukana kotirannasta. Tarpeeksi kaukana, sinä sanoit, ja sitten ylitit rajan välissämme. Teit minusta jotain, mistä en vieläkään ole toipunut.

Sen jälkeen soudimme saaren ohi. Sinä ehdotit, että nousisimme maihin. Olimme tehneet niin viimeksi lapsina, mutta nyt vedimme veneen rantaan. Osoitit pientä poukamaa ja sanoit, että siinä olisi oiva paikka laiturille. Jatkoit kuvan piirtämistä mieleeni. Näytit paikan mökille,

venevajalle, pienelle rantasaunalle. Tynnyrisauna, sanoit ja nauroit, ei ole parempaa.

Minä pidin siitä. Pidin vaatimattomasta paikasta, jonka suunnittelit. Silloin ajattelin, nuorena ja hölmönä, että se olisi voinut olla meidän paikkamme.

Nyt ranta on raivattu, ja joku muu asuttaa saarelle rakennettua mökkiä. Silti se vetää minua puoleensa. Saari, joka ei enää ole saari; ranta, jota saan ihailta vain kaukaa. Meidän saaremme, meidän rantamme, meidän haamumme nauramassa hämärässä.

Se on ainoa mitä meistä on jäljellä.

En enää aio odottaa sinua, en aio palata poukamaamme. En aio sytyttää nuotiota ja kuvitella sinua tulen heittämiin varjoihin. Kun tuuli heittää suolaisia pärskeitä kasvoilleni, en aio ajatella sinua.

Jos voisın pyytää sinulta yhtä asiaa, pyytäisin: älä tule takaisin.

Anna minun vihdoın unohtaa sinut.

Merenkulkijasi

1.

Serena

Hengitykseni on tuskin ehtinyt tasaantua, kun Toni on jo ylhäällä. Hän kiskoo shortseja jalkaan taskujaan taputellen ja vilkuilee ympäriinsä.

”Mihin mä ne viskasin?”

Siristän silmiäni. Ikkunasta paahtava aurinko – ja ehkä vähän sekin, mitä noin kolmekymmentä sekuntia sitten tapahtui – tekee katseen tarkentamisesta hankalaa. ”Mikä on hukassa?”

”Avaimet.” Toni laskeutuu polvilleen lattialle. Hän tarttuu kiinni sohvanreunasta ja kumartuu ähkäisten kurkistamaan sen alle. ”Hyi, miten pölyistä.”

”Luuletko, että sun avaimet on siellä?” Kampean itseni vaivalloisesti istumaan. Nyin hametta alemmas ja etsin katseellani alushousujani. Niitä ei näy missään.

”Missä muuallakaan?”

”En tiedä.”

Toni hymyilee vinosti. Lämpö läikähtää sisälläni, ja omakin suuni vetäytyy hymyyn. ”Tarvitsetko sä niitä juuri nyt? Jos etsitäisiin niitä myöhemmin, mulla olisi jääkaapissa valkkaria, mansikoita ja suklaata...”

Tonin hymähdys keskeyttää lauseeni. Hän pudistaa päätään. ”Mähän sanoin, etten ehdi olla kauan. Pojat odottaa.”

Yritän peittää pettymykseni. Toni puhui peli-illasta poikien kanssa, mutta en ollut varma, oliko se oikeasti toteutumassa vai

vasta suunnitteluasteella. Vaikka ei kai siinä mitään epäselvää olisi pitänyt olla.

”Kauniisti ajateltu kuitenkin. Säästät ne ensi kertaan – kyllä mulle mansikat ja valkkari maistuu”, Toni sanoo. Hän ojentaa kätensä ja taputtaa poskeani. Kosketus on pikainen, mutta se tekee olostani aavistuksen paremman. ”Ja nyt sä voisit kerätä itsesi ja tulla auttamaan, jooko?”

Nousen ylös ja kumarrun Tonin viereen. Tajuan samalla, ettei minulla tosiaan ole alushousuja ja toivon, ettei kukaan vastapäisessä talossa satu katselemaan tänne juuri nyt. Yritän kiskoa hameenhelmaa paremmin.

Sohvan alla oleva rako on pimeä ja niin matala, että sinne on mahdotonta nähdä. Käteni kohtaa vain pölyä, ja vaikka kopeloin joka suuntaan, avaimet eivät osu sormiini.

Lopulta luovutan. Käteeni on takertunut harmaa pölypallo, johon on punoutunut erivärisiä langanpätkiä ja pitkiä, vaaleita hiuksia. Hökötyks on oikeastaan melko tyylikäs – vähän kuin modernia kierrätystaidetta, fantasialinnun pesä tai jotain.

Näen Tonin inhoavasta ilmeestä, ettei hän ajattele samoin. ”Etkö sä ikinä siivoa sieltä?”

”Joskus”, valehtelen. ”Imurin pää ei kunnolla mahdu sohvan alle.”

”Osta uusi sohva”, Toni sanoo. ”Tämä ei ole mukava eikä todellakaan edes tyylikäs. Onko sulla taskulamppu?”

Hetkeä myöhemmin ulko-ovi kolahtaa kiinni. Jään seisomaan hölmönä eteiseen taskulamppu kädessäni. Siitä ei lopulta edes ollut hyötyä. Toni kaivoi avaimet istuintyynyjen välistä samalla, kun minä pyllistelin ikkunan edessä pölyistä sohvanalusta valaisten.

Ripustan taskulampun eteisen naulakkoon. Sisälläni takoo epämääräinen ja inhottava tunne, jota en halua nimetä enkä

hyväksyä. Yritän takertua huolestuttavan nopeasti väljähtävään muistikuvaan pitkästä suudelmasta, jonka Toni minulle vielä soi ennen lähtöään. Se *selvästi* enteili jotain. Ehkä seuraavat treffit koittavat pikemmin kuin uskonkaan, ja me nautiskelemme jääkaapissa odottavat mansikat ja viileän valkoviinin parvekkeellani, samalla sulaa suklaata toistemme sormista nuollen...

Säästät ne ensi kertaan. Niinhän Toni sanoi. Menen keittiöön ja avaan jääkaapin. Otan mansikkarasian alahyllyltä – en syödäkseni marjoja, vaan ainoastaan vahvistaakseni mielikuvaani. Kohotan rasian kantta, suljen silmäni ja nuuhkaisen.

Haistan... homeen.

Avaan silmät. Minua tuijottaa harmaaksi mädäntynyt, limaisen mönjän kuorruttama möhkäle, joka on joskus ollut mansikka. Inhosta värähtäen kipgaan koko rasian sisällön biojäteastiaan.

Se siitä sitten.

Palaan olohuoneeseen. Alushousuni roikkuvat nurkassa olevasta viherkasvista. Poimin ne kuin kypsän hedelmän ja vedän takaisin jalkaani. Seuraavaksi asettelen ympäri huonetta viskautut koristetyynyt paikoilleen. Toni ei pidä niistä, hän siirtää ne aina syrjään ennen kuin vetää minut päällensä kamalalle, epä-mukavalle sohvalle. Kerran ihmettelin ääneen, eikö meidän kannattaisi mieluummin siirtyä makuuhuoneeseen. Toni sanoi saavansa päänsäryn tuoksukynttilöistäni. Kuulemma jo vessassa käynti luonani on tarpeeksi piinallista, ja Serene Spring Garden -tuoksuöljyn aromit jäävät haisemaan vaatteisiin moneksi päiväksi.

Minä sentään yritin ottaa Tonin vihjaukset huomioon ja siirsin tuoksuöljypullon vaatehuoneeseeni. Toni ei tosin päässyt todistamaan huomaavaisuuttani, sillä hän ei käynyt vessassa puolituntisen visiittinsä aikana.

Heittäydyn tyynyjen sekaan. Allani on kostea läntti, jonka yritän olla huomioimatta, ja sohvan jousitus painaa selkääni. Toni tosiaan on oikeassa. Minun pitäisi hankkia uusi sohva.

Nousen istumaan. On liian masentavaa maata poski vasten tyynyjä, joissa yhä tuoksu Tonin partavesi. Minun pitäisi keskittyä johonkin muuhun. Ikävä kyllä se on tänään piinallisen vaikeaa, sillä sain aamulla huonoja uutisia. Tonin piti tulla käymään lohduttaakseen minua, ja kai fyysinen kanssakäymisemme olikin jotenkin lohdullista. Ainakaan en puoleen tuntiin muistanut ajatella sitä, mitä en halua ajatella nytkään.

Otan keskeneräisen villasukkan käsityökorista ja tuijotan sen monimutkaista kirjoneulekuviota. Missä minä olinkaan? Vertaan kuviota ohjeen ruutupiirroksen, mutta rivit hyppivät silmissäni, eikä minulla ole aavistustakaan olenko uuden kerroksen alussa vai keskellä riviä. Itse asiassa taidankin olla neuleessa keskellä kerrosta mutta kuviossa rivin alussa. En tiedä missä olen tehnyt virheen, enkä haluaisi purkaa työtä, jonka parissa olen puuhaillut jo monta päivää.

Lasken neuletyön ja otan kännykkäni sohvapöydältä. Toivon, että Toni olisi laittanut viestin. Niin hän teki vielä alkuvuodesta, kun kävimme treffeillä ensimmäisiä kertoja Tinder-matchin jälkeen.

Voisinhan minäkin laittaa viestin. Oikeastaan ehkä minun kuuluisi toimia modernin naisen tavoin ja tehdä juuri niin, minähän tätä tapaamista ehdotinkin. Eikö minun siis kuulukin olla se, joka viestittää ensimmäisenä? Alan luonnostella viestiä, mutta kaikki kuulostaa typerältä. *Kiitos illasta, oli kiva!* No, en tiedä, voidaanko puhua ”illasta”. *Koska nähdään seuraavan kerran?* Ei, liian läheisriippuvaista. *Lähdetkö mukaan sohvaostoksille?* 😊

Ei tästä tule mitään.

Poistan viestiluonnoksen ja alan selailia puhelintani. En tosin tiedä mitä selailisin. En halua mennä Instagramiin, koska Toni

on melko varmasti postannut uuden tarinan ja katsoisin sen kuitenkin, enkä halua vaikuttaa stalkkerilta, jonka naama komeilee aina katsojalistan kärkipäässä. En haluaisi myöskään avata sähköpostia, koska Saapuneet-kansiossa odottaa Se Asia Jota En Halua Ajatella: tänään saapunut kielteinen apurahapäätös. Se oli viimeinen naula arkkuun, jossa rakas villasukkakirjani jo valmiiksi lepäsi. Ei kai auta kuin laskea se maan poveen ja unohtaa koko juttu.

Huokaan syvään. Vilkaisen virheellistä neuletyötäni. Muistan, kuinka vielä aamulla kilisyttelin puikkoja iloisena, täynnä toivoa. Olin varma, että kirjaprojektini saisi rahoituksen. Kekseliät kirjoneulemallini ovat keränneet ihastuneita kommentteja somessa jo pitkään. Minulle satelee viestejä, joissa kysellään ohjeiden perään. Neulojien ja virkkaajien someyhteisö Ravelryyn julkaisemaani ilmaismallia on ladattu jo tuhansia kertoja.

Ymmärrän kyllä, miksi en saanut rahoitusta. Ei minulla ole mitään näyttöä. Ei suosituksia, ei kokemusta käsityöalalta tai kirjoittamisesta, valokuvaamisesta puhumattakaan. Projektin aikataulu ja yksityiskohdatkin jäivät työsuunnitelmassa hieman epämääräisiksi. Minulla on kirjaa varten neljä valmista sukka-mallia, mutta niitä pitäisi vielä suunnitella ainakin kymmenen lisää.

Minulla kuitenkin oli upea visio siitä, kuinka saattaisin kirjani valmiiksi parissa kuukaudessa. Vuokraisin saaristomökin, jossa viettäisin unelmieni kesän keskittyen projektiin kokopäiväisesti. Neuloisin, piirtelisin kuvioita ruutupaperille, ottaisin ihania villasukkakuvia hiekkarannalla ja veneessä ja mökin punaiseksi maalattua, hieman rapistunutta seinää vasten ja saunan hämärässä ja kylän tunnelmallisessa pienessä kahvilassa ja... Okei, en kestä. Se kuulostaa yhä aivan liian ihanalta. Olin katsonut paikankin jo valmiiksi.

Apurahalautakuntaa visioni ei kuitenkaan onnistunut vakuuttamaan, eikä minulla ole rahoitusta. Minun on siis hylättävä kesäkirjaprojekti ja jätävä tukalaan yksiöni Helsingin keskustaan.

Sormeni lipsahtaa selaimen kuvakkeelle. Välilehdellä on auki vuokramökki, jonka varaan kuvitelmani ovat rakentuneet. Mökki sijaitsee Merenkurkun saaristossa pienessä, vanhassa kalastajakylässä, jossa on kaikki elementit täydellisiin villasukkakuviin. Siellä on lammastila, josta voi ostaa eettisesti tuotettua, käsin värjättyä villalankaa... lukuisia aidanseipäitä, joihin sukat voisi ripustaa kuvia varten... luonnonkukkia pursuilevia niittyjä... vanhanaikainen venesatama puulaitureineen...

Kyselin omistajalta lisätietoja jo aikaisemmin, ja hups, saatoin tehdä alustavan varauksenkin. Se on vahvistusta vaille valmis. Tosin omistaja sanoi jonkun toisenkin olleen kiinnostunut, joten minun pitäisi kuulemma vahvistaa vielä tänään... Miksi enää edes mietin? Tietenkään en aio vuokrata mökkiä. En *voi* vuokrata sitä.

Menen Instagramiin vain, jotta en tekisi mitään harkitsematonta, kuten lähettäisi mökin omistajalle viestiä ja ilmoittaisi ottavani sitä. Ja kas kummaa – välittömästi ruudulle pamahtaa kuva, jossa Toni istuu kansituolissa skumppalasi kädessään. Hän näyttää niin komealta, että tuskin kestän katsoa kuvaa: vaaleat hiukset on suittu taakse, valkoisen pellavapaidan paljastamat käsivarret ovat paahtuneet ruskeiksi (okei, oikeasti epäilen itseruskettavaa tähän aikaan vuodesta). Silmillä on Ray-Banin törkeän kalliit aurinkolasit, joiden päälle kerran melkein istuin, mutta onneksi en tehnyt sitä, sillä ne todella sopivat Tonille. Kuvatekstinä on *lompsista saatana*, ja sen perässä rimpsu kesäisiä emojiä: purjevene, ranta, aurinko, niin edelleen.

Kun pääsen yli Tonin upeudesta, tajuan jotain: hän ilmeisesti unohti mainita minulle, että hänellä alkoi tänään loma. Mutta

miksi hän puhui tulevien viikkojen työkiireistä, jotka selvästi olivat yhtä fiktiivisiä kuin villasukkakirjani?

En tykkää kuvasta. Swaippaan sovelluksen pois näytöltä.

Sitten menen takaisin Instagramiin ja tykkään kuvasta. Itseinho vyöryy ylitseni.

Säästät ne ensi kertaan... Mitä sekin muka tarkoitti? En todellakaan säästä! Homeiset mansikat ovat mennyttä, mutta suklaan ja valkoviinin minä voin nauttia vaikka saman tien. Niinpä haen pullon jääkaapista, avaan sen ja kaadan viiniä lasiin tuntien hetken ajan hurjaa voitonriemua. Voin tehdä mitä haluan. Ehkä ostin pullon sitä varten, että voisimme juhlia Tonin kanssa apurahaani, mutta hitot siitä. En tarvitse apurahaa tai Tonia. En tarvitse kesäprojektia.

Kurkkuani kuristaa. Kyyneleet ovat lähellä, mutta en aio itkeä.

Saman tien tunnen, kuinka jotain märkää valuu poskilleni. Apuraha, Toni, villasukkakirjaprojekti. En tarvitse niistä yhtäkään, ja silti haluaisin ne kaikki.

Mutta jos leikitellään ajatuksella, että saisin valita vain yhden... Minkä minä ottaisin?

2.

Leo

Pyyhkäisen ylimääräiset öljyt ketjusta vaaleaan mikrokuituliinaan, joka on täynnä mustia läikkiä. Suoristan ryhtini ja otan muutaman askeleen taaksepäin.

Huoltotelineellä lepävän Pinarello Dogma F12:n mattamusta pinta on virheetön. Maantiepyörän hiilikuiturunko ohenee ja paksuneee juuri oikeissa kohdissa, takahaarukan tyylikäs epäsymmetria hivelee silmää. Houkuttelevasti kiertyvät käyräsarvet suorastaan huutavat tarttumaan itseensä. Takapakka kiiltää pesun jäljiltä, juuri vaihtamani uusi ketju liukuu rattaalla kuin unelma. Jopa polkimet hohtavat puhtauttaan. Olen hinkannut pois pienimmätkin hiekanjyvät ja kampiin takertuneen lian.

Äkkiä huomaan jotain, mikä rikkoo täydellisyyden: punaisessa satulatolpassa on häivähdys ketjuöljyä. Rypistän kulmiani. Miten öljyä on sinne johtunut? Sitten tajuan, että kyynärvarteeni on takertunut pitkä, musta ketjukuvio – olen vahingossa tahri-
nut itseni vanhaa ketjua irrottaessani. Onneksi en ole sotkenut runkoa muualta.

Suihkutan hieman puhdistusainetta tahraan ja alan hinkata sitä pois.

Kuulen, kuinka autotallin ovi avautuu takanani.

”Leo?”

”Mmm.”

”Oletko sä pian valmis? Ruoka tuli jo.”

Vilkaisen olkapääni yli. ”Mehän sovittiin, että tilataan vasta sitten, kun olen tullut lenkiltä.”

”Niin, mutta mä oletin...” Lili puree huultaan. Näen hänen ilmeestään, mitä on tulossa, enkä pidä siitä. ”Sähän olet ollut poissa jo kaksi tuntia.”

Nousen ylös. Liina putoaa kädestäni lattialle. ”Jep, ja sain tän just valmiiksi. Seuraavaksi mä lähden lenkille.”

Lili tuijottaa minua. ”Etkö sä siis vielä ollut lenkillä?”

Pudistan päätäni. ”Ketju piti vaihtaa. Sitä varten pakka piti pestä ja... kaikenlaista muutakin.” Turha yrittää selittää tarkemmin, sillä Lili ei tajua mitään pyöränhuollosta, eikä omien sanojensa mukaisesti haluakaan. Puhun hänen mielestään pyöräilystä liikaa jo muutenkin.

”Miten siihen voi mennä kaksi tuntia?” Lilin äänestä kuuluu syytös.

Kohautan olkapäitäni.

”Sä aiot siis oikeasti vielä lähteä lenkille ja olla pois toiset kaksi tuntia?”

”Tai ehkä kolme. Pitää koittaa tehdä pidempi lenkki tänään, kun loppuviikosta ei ehdi.”

”Eli syödäänkö me tässä välissä?”

”Mä syön vasta lenkin jälkeen.”

”Mutta...” Lili päästää turhautuneen äännähdyksen. ”Meidän piti syödä päivällistä yhdessä, ja mä tilasin kiinalaista!”

”Riisi onkin hyvä palautumisruoka. Ja me nimenomaan sovittiin, että tilataan ja syödään myöhemmin, mutta sä teit omat ratkaisusi.” Jätän pyörän telineeseen ja kävelen ovelle. Kun pääsen Lilin kohdalle, hän tukkii tieni.

”Et sä voi vain lähteä! Ruoka jäähtyy, ja kun sä tulet takaisin, kello on jo vaikka kuinka paljon. Ei sen näin pitänyt mennä!”

Katson Liliä silmiin. ”Ei niin.”

Pyöräilykenkien klossit napsahtavat kiinni polkimiin, ja oloni on heti paljon kevyempi. Seuraavat kolme tuntia saan vain katsella ohikiitävää maisemaa ja tuntea vauhdin, adrenaliinin ja maitohapot.

Täydellistä.

Tai ainakin melkein. Pyöräilyflow on mahdotonta saavuttaa kaupunkialueella, ja tänään reitti avarammille maanteille on tavallista hankalampi. Tietyt ohjaavat minut vaihtoehtoiselle reitille, ja yhtäkkiä olenkin Töölössä väistelemässä liikennesäännöistä piittaamattomia sähköskuttaajia, väärillä kaistoilla siksakkaavia kaupunkipyöriä ja suurina laumoina maleksivia jalankulkijoita.

Lilin reaktio pyörii mielessäni. Tavallaan ymmärrän häntä, mutta samalla en. Suhteemme alusta asti on ollut tiedossa, että harrastukseni on minulle tärkeä ja vie paljon aikaa. Oikeastaan se vie koko vapaa-aikani, ja sen takia en olisi edes halunnut aloittaa vakavampaa suhdetta. Lili halusi. Suostuin, mutta tein selväksi, että pyöräilystä en luopuisi. Hän vakuutti, etteivät tuntien lenkit ja pyöränhuoltosessiot olisi ongelma.

Siinä taisi kuitenkin olla jonkinlainen epäselvyys. Lili ei tajunnut, että tunneilla tarkoitin oikeasti *tunteja*. Ja että tänä kesänä, kun olen alkanut treenata ensimmäistä triathloniani varten, treenimäärät tulevat vain kasvamaan. Kun aloin puhua suunnitelmistani lähteä koko kesäksi treenaamaan Merenkurkun saaristoon, Lili ilmoitti tulevansa mukaan. Teroitin hänelle, että minä tosiaan aion elää treenaamisen ehdoilla. Kesäni tulee näyttämään aikaisilta aamuerätyksiltä, terveelliseltä ruoalta ja treenisuunnitelman kellontarkalta noudattamiselta. Lili sanoi ymmärtävänsä, mutta pelkään hänen kuvittelevan, että ”yhteinen kesä saaristomökillä” tarkoittaa kiireetöntä laatu-aikaa.

Ahdistus kuristaa kurkkua, kun ajattelen konfliktia, joka meitä väistämättä odottaa. En haluaisi satuttaa Liliä, mutta näinkään me

emme voi jatkaa. Keskustelu on pakko käydä ennen lähtöä... mistä tulikin mieleeni, että mökin varauskin pitää vahvistaa. Tänään.

Yksi parhaista asioista pyöräilyssä on, että satulassa kaikki muu unohtuu. Niin käy nytkin. Hiljalleen huolet painuvat takalalle, ja Bembölen Kahvituvan kohdalla sisälläni sykähtää. Lenkin paras osuus on alkamaisillaan. Vastaan tulee lenkkiään lopettelevia maantiepööräilijöitä, jotka kohottavat sormensa kahvalta tervehdykseksi. Moikkaan itsekin jokaisille käyräsarville, ja se tuntuu naurettavan kotoisalta. Aivan kuin kuuluisimme samaan heimoon. Emme tunne toisiamme, mutta maantiellä olemme yhdessä.

Lisään vauhtia. Vedän Oittaaan nousut intervallityyliin – täysillä – ja laskuissa annan mennä. Kun pyörätietokone näyttää lähemmäs viisikymmentä kilometriä tunnissa, en ajattele enää mitään. Puiden välistä vilahteleva Bodomjärvi kimaltaa iltauringossa, tuuli suhisee korvissani. Äkkiä on helppo muistaa, mikä on tärkeintä juuri nyt.

Palaan kotiin kymmeneltä. Lili istuu olohuoneessa ja katsoo sarjaa Netflixistä. Hänen edessään on viinilasi ja avattu pullo.

”Moi”, tervehdin.

Lili ei irrota katsettaan ruudusta. ”Loput ruuat on jääkaapissa. Ota viiniä jos haluat. Vaikka et varmaan halua, kun se pilaa sun palautumisen.”

Kasaan itselleni annoksen. Viinin jätän väliin – alkoholi tosiaan pitkittää palautumista – ja otan sen sijaan ison lasillisen kivennäisvettä. Sitten istun Lilin viereen syömään.

”Sä haiset hieltä”, Lili sanoo ja vetäytyy kauemmas. ”Ja tiedoksi vain, että sulla on pohkeessa ketjurasvaa.”

”Mä pyöräilin just kahdeksankymmentä kilometriä.”

Lili tuhahtaa. Se siitä kannustuksesta.

Katson hetken ohjelmaa, joka Lilillä on kesken. Siinä kaupitellaan miljoonien luksusvillaa Los Angelesissa.

”Mäkin haluaisin asua tuollaisessa”, Lili huokaa.

”Mä en”, sanon. ”Ihan liikaa kaikkea turhaa. Enkä ikinä käyttäisi noin paljon rahaa asuntoon.”

Taas tuhahdus. ”Sä käyttäisit helposti saman verran rahaa pyöriin.”

”Mieluummin, joo.” Kaivan kännykkäni esiin. ”Katselin aamulla graveleita. Ajattelin ostaa uuden vielä ennen lähtöä.”

Lili vilkaisee minua. ”Uuden pyörän? Sullahan on jo kolme.”

”Joo, mutta ei gravelia. Saaristossa on paljon hiekka- ja metsäpolkuja. Voitaisiin katsoa sullekin joku sellainen. Mentäisiin yhdessä lenkille.”

Lili laittaa ohjelman pauselle. ”Oletko sä tosissasi?”

”Miksen olisi?”

Lili naurahtaa. ”Koska mä vihaan pyöräilyä. Jos odotat, että mä laitan jalkaani tuollaiset naurettavat vaippahousut ja lähdän sun seuraksi johonkin hiekkapolulle, elät todella syvällä omissa harhoissasi.”

”Et sä aikaisemmin pyöräilyä *vihannut*.”

”En niin, mutta kysypä keneltä tahansa, joka on katsonut tällaista vierestä monta kuukautta! Välinpitämättömyys muuttuu harvinaisen nopeasti vihaksi, kun istuu yksin kotona kaikki illat.”

”Ei sun ole pakko istua kotona mua odottamassa. Sä voit keksiä omaakin tekemistä.”

”Just joo. Jos me ei oltaisi lähdössä yhdessä saaristoon, en tiedä haluaisinko mä edes jatkaa meidän suhdetta. Mutta ehkä tämä kesä pelastaa sen. Onhan siellä muuten sisävesä? Ja tiskikone. Mä en voi sietää tiskaamista, ja sun kanssa likaisia astioita tulee ihan järkyttävä määrä, kun sä syöt koko ajan.”

”Sisävesä on. Tiskikonetta ei.”

”Mitä? Et sä aiemmin sanonut siitä mitään! Tuo on sellainen juttu, mikä ehdottomasti pitää kertoa!”

Minulla lyö tyhjää. Katson Lilin loukattua ilmettä ja mietin, miten keskustelu on taas onnistunut sekunneissa muuttumaan ilmiriidaksi. Kurotan ottamaan läppäriini sohvapöydältä. ”Mä voin näyttää mökin sulle, niin voit itse katsoa, mitä siellä on. Yritin näyttää jo aiemmin, mutta sä et halunnut katsoa.”

”Niin, koska mä toivoisin, että sä edes *joskus* yllättäisit mut jotenkin! Luuletko sä, että tämä on sellaista romantiikkaa, jota nainen kaipaa? Sä et ikinä ajattele mua!”

En osaa vastata. Avaan läppäriin. Selaimella on auki varaussivu, josta olen mökin löytänyt. Varaus meni vähän viime tippaan, sillä toisin kuin Lili olettaa, minä todella ajattelin häntä. Arvoin erilaisten mökkivaihtoehtojen välillä niin pitkään – etsin sellaista, jossa olisi tiskikone, huonolla menestyksellä – että lähes kaikki ehdivät mennä sivu suun. Tämä yksi on onneksi vielä vapaana, kunhan vain vahvistan varauksen tämän vuorokauden puolella.

Käännän läppäriä Liliä kohti. ”Tällainen. Vaasasta luoteeseen niin pitkälle kuin mannerta jatkuu, mökki sijaitsee ihan tuolla –”

”Ei kiinnosta!” Lili kivahtaa ja työntää läppäriin pois. ”Jos siellä ei ole tiskikonetta, mä en tule.”

Räpäytän silmiäni. ”Okei.”

”Että mitäs sitten tehdään?”

”Niin... mä en tiedä. Tämä on ainut, joka on enää vapaana ja täyttää optimaalisen treenipaikan kriteerit. Aion ottaa sen. Olen puhunut tästä koko alkuvuoden.”

”Eli sä oikeasti aiot asua jossain mummonmökissä ja treenata koko kesän?” Lili ravistelee päätään. ”Mä olisin halunnut panostaa tähän suhteeseen, mutta sä selvästikään et ole samoilla linjoilla. Tuskin koskaan olitkaan. Ja nyt mun pitäisi lähteä sun kanssa eristyksiin maailman laidalle. Mitä mä siellä muka teen?”

Keittelen sulle riisiä ja lämmitän saunaa odottaen, että sä tulet joskus kotiin!”

”Ei sun ole pakko –”

”Lähteä, niinkö?” Lili tuijottaa minua silmät kipinöiden. ”Sitähän sä varmaan toivoisit. Saisit olla siellä ihan rauhassa, eikä kukaan valittaisi ketjurasvoista tai hienhajusta.”

Lili on oikeassa, mutta en keksi korrektia tapaa ilmaista sitä. Siksi pysyn hiljaa.

”Mä tiesin”, Lili sanoo. ”Sä haluat lähteä ilman mua.”

”Ei nyt ihan niinkään –”

”Ilman mua sä sinne kuitenkin joudut lähtemään”, Lili kivah-
taa. ”Mä en jaksa tätä enää. Toivottavasti susta ja sun pyöristä tulee todella onnellisia yhdessä.”

3.

Serena

Toivoin, että parin viinilasillisen jälkeen olisin voimaantunut ja itsevarma. Etsisin villasukan kuviossa tapahtuneen virheen ja korjaisin sen, lähettäisin Tonille fiksun mutta seksikkään viestin kuulostamatta epätoivoiselta ja keksisin jonkinlaisen taika-keinon mökin vuokran rahoittamiseen. Mutta ei. Sen sijaan makaan muhkuraisella sohvallani nyyhkien hetki hetkeltä mahdottomammalta tuntuvan elämäni takia. Se on kuin... epäonnistunut villasukkani. Jossain on virhe, enkä tiedä missä vaiheessa se on tapahtunut, mutta salakavalasti se pilaa koko kuvion. Enkä jaksaisi ryhtyä purkuhommiin, kun en tarkalleen tiedä, mitä minun pitäisi purkaa.

Kaadan uuden lasillisen viiniä. Melkein puolet pullosta on tyhjentynyt, enkä yleensä juo kovin paljon, joten tunnen alkoholin vaikutuksen jo. Mutta oikeastaan tämä on Tonin syytä. Hänen piti jakaa pullo kanssani.

Vaikka eihän hän koskaan sellaista luvannut.

Otan kulauksen lasista. Pullo on ollut auki jo hetken, ja kuumassa asunnossani viini on lämmennyt nopeasti. Se ei maistu hyvältä, enkä halua juoda sitä, en ainakaan yksin ja surkeuden vallassa. Siirrän lasin syrjään ja avaan taas kerran puhelimeni. Samalla vannon itselleni, etten enää kertaakaan käy Tonin Instagramissa kuolaamassa hänen vanhoja kuviaan, joissa hän näyttää kuin miltäkin Ruotsin Unelmien poikamieheltä. Ihan sama,

ihan sama, ihan sama... Hapuilen kuvaketta, mutta saan viimeisten tahdonvoimieni rippeillä siirrettyä sormeni syrjään, enkä avaa Instagramia.

Hengitän syvään. Okei. Teen sen, mitä minun oikeasti pitää tehdä, eli ilmoitan mökin omistajalle, etten vuokraakaan sitä. Voi olla, että alustava varaukseni raukeaisi joka tapauksessa, kun joku muukin kerran oli ottamassa sitä, mutta on kohteliasta ilmoittaa jotain.

Sitä paitsi minä vain haluan nähdä kuvat mökistä vielä kerran. Haluan hyvästellä haaveeni kunnolla. Vilkaista viimeisen kerran laituria, suloista tynnyrisaunaa, marjapensaita, terassin riippukeinua, vehreää koivikkoa, jonka huminan miltei kuulen korvissani... Onkohan tämä sittenkään hyvä idea? Silmiäni polttee jo nyt.

No, ehkä minun vain pitää itkeä vähän ja sitten unohtaa koko juttu.

Avaan sivun. Ja siinä se on! Unelmamökkini. Sen löytyminen tuntui kuin ihanalta sattumalta. Melkein kaikki tarpeeksi edulliset merenrantamökit oli jo varattu – kirosin mielessäni apurahalautakunnan typerän myöhäistä tuomiopäivämäärää – mutta tämä oli kuin ihmeen kaupalla vielä vapaana. Ilmoituksen avaessani ajattelin, että kyseessä oli pakko olla kohtalo. Mökki oli juuri sellainen, jossa olen aina unelmoinut viettäväni kokonaisen kesän. En vain koskaan aiemmin keksinyt tarpeeksi hyvää syytä niin massiiviselle irtiotolle. Minua on aina rajoittanut työ, asunto, poikaystävä... tai ehkä ihan vain rohkeus. Poikaystäviä ja satunnaisia säätöjä on ollut ja mennyt, mutta elämässäni ei ole koskaan ollut ketään, jonka kanssa voisin kuvitella viettäväni kokonaisen kesän saaristossa. Ja koska en pidä yksinolosta – oikeastaan pelkään sitä – ajatus kokonaisesta kesästä vain ja ainoastaan omassa seurassani on tuntunut suorastaan karmaisevalta.

Nyt se ei tunnu ihan niin pahalta. Kun selaan mökin esittelykuvat läpi kerran, toisen, kolmannenkin, minusta alkaa enemmän ja enemmän tuntua siltä, että yksinkertaisesti kuulun tuohon idylliseen paikkaan. Ja siis, vaikka olisin siellä yksin, sehän ei tarkoita, etteikö minulle voisi tulla vieraita... esimerkiksi Toni. Hänhän tunnetusti pitää veneilystä ja skumpasta, ja niistä molemmista voisi nauttia saaristossa.

Alan taas innostua. En kestä tätä. Miksen vain voi avata keskustelua, kirjoittaa viestiä ja sulkea ikkunaa? Miksi tuntuu kuin haluaisin tätä jopa enemmän kuin aiemmin? Enkä vain halua. Äkkiä tajuan, että minä tarvitsen tätä. Tarvitsen kesän saaristomökillä. Ellen mene sinne, virhe jää ikuisiksi ajoiksi kummittelemaan elämäni villasukan kerroksiin, eikä kuvio tule koskaan olemaan sellainen kuin toivoin.

Aivoni hyrähtävät käyntiin, mutta nyt niillä on aivan uudenlainen vaihde silmässä. Olen tähän asti surkutellut kohtaloani. Nyt alan etsiä ratkaisuja. Minulla siis ei ole apurahaa... mutta tarvitsenko minä sitä todella? Mökin vuokra on naurettavan edullinen. Voisin laittaa oman asuntoni vuokralle kesäksi, ja sen ja säästöjeni turvin rahat riittäisivät. Sitä paitsi mitä minä täälläkään tekisin? Määräaikainen työsuhteeni on loppumassa, eikä minulla ole vielä uutta työpaikkaa. Jos en lähtisi saaristoon, voisin tietysti tehdä neulekirjaa kotona ja hakea töitä, mutta todellisuudessa keksisin sijaistoimintoja, stalkkaisin Tonia somessa ja suunnittelisin treffejä, jotka eivät kuitenkaan toteutuisi. Mökillä käyttäisin kaikki säästöni ja lykkäisin työnhakua syksyyn, mutta olisiko se niin kamalaa? Koska tietäisin, että aikani paratiisissa on rajallista, minun olisi pakko käyttää se hyödykseni. Saaristossa ei välttämättä edes toimi netti kunnolla. Ehkä joutuisin siis pitämään taukoa somestakin.

Voisinko minä oikeasti tehdä sen joka tapauksessa? Sisälläni alkaa kuplia, eikä se johdu viinistä, vaan innostuksesta. Voisin! Minä voisin vuokrata mökin ja lähteä!

Ennen kuin ehdin miettiä yksityiskohtia tarkemmin, avaan selaimen uudestaan. Kesken jäänyt keskustelu vilkkuu houkuttelevasti näytön alalaidassa. Uusi viesti on tullut vartti sitten. Klikkaan sen hädissäni auki. Entä, jos mökki on ehtinyt mennä? Kello on jo 23.35.

Aiotko ottaa tämän? Se toinen kiinnostunut kysyy jo.

AION!!! kirjoitan.

Ei vastausta. Odotan minuutin, viisi, kymmenen... ei vastausta. Säällittävää tai ei, kirjoitan uuden viestin.

Onhan se vielä vapaana? Haluaisin tosi mielelläni ottaa sen. Tämä olisi unelmieni täyttymys! Olen kiltti, siisti ja hiljainen vuokralainen!

Odotan. Minuutti, kaksi, kolme, neljä... Kello on 23.55, kun vastaus tulee.

Pahoittelut. Mökki on vuokralla toisellakin sivustolla, joten piti varmistaa tyttäreltä, ettei hän ole luvannut sitä vielä toiselle.

Odotan henkeäni pidättäen. Ja...

Ei jatkoa. Oliko tämä nyt tässä? Hyvästelen mielessäni aidanseipäitä ja venelaituria, kun saan vihdoinkin vastauksen.

Ei ilmeisesti ole. Se on siis sinun. Otatko sen?

Otan! kirjoitan miettimättä sekuntiakaan. *Otan, ehdottomasti! Kiitos paljon, tämä pelastaa kesäni!*

Mökin omistaja lupaa lähettää minulle tarkemmat tiedot sähköpostitse. Suljen keskustelun hymy huulillani.

Sitten ponnahtan ylös sohvalta. ”Jeeee!” hihkaisen ääneen.

Okei. Se kuulosti vähän säällittävältä. Mutta en saa antaa sen häiritä. Jätän viinipullon ja juomatta jääneen lasillisen väljähtymään sohvapöydälle ja pinkaisen makuuhuoneeseen. Minä sain

sen! Minä sain sen! Minä lähden kahdeksi kuukaudeksi Merenkurkun saaristoon työstämään omaa villasukkakirjaani!

En välitä siitä, että kello on jo yli puolenyön ja huomenna on työpäivä. Haluan heti tehdä jotain konkreettista lähtöni eteen. Niinpä kaivan matkalaukun vaatehuoneen nurkasta, nostan sen sängylle ja pyyhkäisen hellästi pölyt sen kirjavalta, kukalliselta pinnalta. Ostin laukun, kun lähdin yliopistosta puoleksi vuodeksi vaihtoon Espanjaan.

”Voi Åke”, sanon. ”Arvaa mitä? Me lähdetään vihdoin taas seikkailemaan.”

Åke ei vastaa, mutta pystyn melkein aistimaan sen innon heilauttaessani kannen auki.

Sisävuori on repeytynyt, ja kun asettelen sitä paremmin, tunnen sen sisällä pehmeän kohouman. Siellä on pariton, sinivalkoraidallinen villasukka, ja henkäisen ilosta sen nähdessäni. Muistan, kuinka neuloin sukat Alicanten lämmössä. Kaikki pitivät minua hulluna, kun helteestä huolimatta halusin pyöritellä kädessäni villalankaa. Mutta villasukkia tarvittiin Espanjassakin. Yöt olivat syksyllä viileitä, joten lopulta sain neuloa sukat monille vaihtokavereillekin.

Raidallisen parin pidin kuitenkin itse, ja ne olivat lempivillasukkani. Olin murtunut, kun kotona tajusin, että olin kadottanut toisen sukan. Luulin, että olin menettänyt sen ikiajoiksi, mutta tässä se on. Ja sekin sopii saaristoon teemaväreiltään!

”Nämä lähtevät ehdottomasti mukaan”, sanon ääneen – ehkä vähän höpsöä jutella itsekseen, mutta sama se, täällä ei ole ketään tuomitsemassa minua. Kaivan laatikosta villasukan parin ja asettelen sukat laukun pohjalle. Noin. Ensimmäinen asia pakattu. Mitä muuta tarvitsisin? Voisin tosin jatkaa huomennakin...

Äh, mitäpä suotta, kun olen jo aloittanut. Niinpä kumoan koko sukkalaatikkoni vuoteelle ja alan valikoida mukaan lähteviä